

ZaaiGoed in de kinderopvang

**Een ontwikkelingsmethode
voor kind en volwassene in één**

ZaaiGoed in de kinderopvang

Kinderopvang is meer dan opvang alleen.

Je levert als professional ook een belangrijke bijdrage aan de opvoeding van kinderen. Hierin loop je wel eens tegen situaties aan die vragen kunnen oproepen zoals:

- Hoe zorg je dat je afgestemd bent op de behoefte van het kind en de sfeer in de groep?
- Hoe heb je bewust aandacht voor de ontwikkeling van kinderen naast alle andere bezigheden?
- Hoe zorg je dat het gedrag van kinderen binnen (groeps)grenzen blijft?
- Hoe zit je als collega's en met ouders op één lijn?
- Hoe draag je bij aan de sociaal- emotionele veiligheid van kinderen?

De ZaaiGoed methode biedt een unieke benadering als antwoord op deze en vele andere vragen!

ZaaiGoed: want wat je zaait, is wat je oogst!

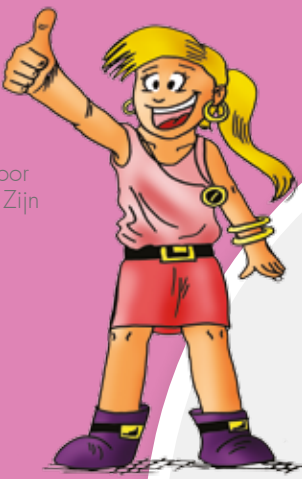
ZaaiGoed is een sociaal-emotionele ontwikkelingsmethode voor kinderen en volwassenen in één. ZaaiGoed is mede gebaseerd op spiegelgedrag van kinderen. Zij doen na wat ze van volwassenen meekrijgen. Vandaar dat we zeggen: wat je zaait, is wat je oogst. De methode is gebaseerd op onderdelen van de ontwikkelingspsychologie en zorgt dat de sociaal-emotionele veiligheid integraal wordt versterkt, waardoor het zelfvertrouwen en welbevinden bij kinderen toenemen.

De ZaaiGoed methode biedt activerende, positieve boodschappen die bewust aan kinderen worden meegegeven. Deze boodschappen (het ZaaiGoed genoemd) versterken het kind preventief. Hierdoor wordt er een stevige sociaal-emotionele basis gelegd. Door kinderen bewust te maken hoe zij gevormd worden, zijn kinderen beter in staat om met alle ervaringen die ze tegenkomen om te gaan. In hun ontwikkeling naar volwassenheid toe, blijft de methode een positieve invloed behouden. Er kan steeds worden teruggegrepen naar de basisboodschappen.

Kinderen die regelmatig van de pedagogisch medewerker horen dat ze om hulp mogen vragen als iets niet lukt, zullen ook een hulpbron gaan zoeken als zij niet in de buurt is.

De methode neemt tegelijkertijd de volwassene mee in het bewustwordingsproces rondom de boodschappen en de effecten ervan. Hierdoor ontstaat er een integrale werking met en rondom het kind. Het is daarvoor belangrijk dat we ook als volwassenen bewust zijn van onszelf en ons eigen handelen. Door de ZaaiGoed methode krijg je daar zicht op. We maken je bewust welke invloed jouw eigen handelen heeft en welke reactie dit oproept bij kinderen en omgekeerd. De plek waar je gaat staan of zitten in een gesprek met kinderen heeft bijvoorbeeld al veel invloed hoe een kind zich kan voelen.

Tess voor
Bewust Zijn

De ZaaiGoed methode versterkt kinderen en volwassenen:

IK (naar jezelf)

- in hun zelfkennis (weten)
- in hun zelfredzaamheid (doen)
- in hun zelfvertrouwen (voelen)
- in hun zelfontwikkeling (groeien)

Mo voor
Bewust Legen

Kate voor
Bewust Vullen

WIJ (in relatie met de ander)

- om te leren van elkaar (weten)
- om ervaringen samen aan te gaan (doen)
- in het empathisch vermogen (voelen)
- om bij te dragen aan een ander (groeien)

Max voor
Bewust
Ontvangen

Opbrengsten voor de kinderen o.a.:

- meer zelfvertrouwen;
- kennen van grenzen;
- kunnen maken van keuzes;
- herkennen van emoties;
- uiten van emoties op een manier die fijn is voor henzelf en de ander;
- goed voor zichzelf zorgen;
- kunnen focussen: aandacht hebben;
- durven zijn wie je bent;

Kinderen pikken ZaaiGoed snel op en hebben al op hele jonge leeftijd door wanneer ze het kunnen gebruiken. Dat blijkt wel uit de verhalen, zoals het verhaal van de tweeënhalfjarige T. die tegen zijn papa zegt: *"Stop, papa dit is mijn grens."* Of het ontroerende verhaal van de driejarige Y. die aan mama na de begrafenis van haar zusje vraagt: *"Mama, hoe deed Mo (karakter van Bewust Legen) dat ook al weer met die bak, want de mijne zit zo vol!"* En soms is een verhaal heel treffend, zoals bij twee meiden van 9 jaar, waarbij de een schreeuwt tegen de ander:

"Jij gaat steeds over mijn grens." (ZaaiGoed: Ken je grenzen) Waarop de ander terugschreeuwt: "Hoe weet ik dat nou, als jij ze niet aangeeft!"

Opbrengsten voor de pedagogisch medewerkers:

- de methode is praktisch toepasbaar in de dagelijkse bezigheden en wordt ondersteund met uitgewerkte activiteiten, wat tijdwinst oplevert;
- er is een positief werk- en leefklimaat waarin de sociale vaardigheden zijn geïntegreerd in de dagelijkse bezigheden;
- eenheid en motivatie groeit: mensen zijn trots om bij hun organisatie te werken;
- er is meer werkplezier bij de medewerkers, omdat zij bewuster omgaan met de kinderen en ervaren dat hun rol belangrijk is in de ontwikkeling van de kinderen;
- er wordt minder werkdruk ervaren, waardoor mensen emotioneel meer in balans zijn en uitval vermindert.

Pedagogisch medewerker K.: *"Ik zie hoe makkelijk het ZaaiGoed eigenlijk al in mijn werk toepasbaar is. Dat levert mij echt voldoening op. Ik weet nu dat ik met een simpele vraag 'Wil je jam of pindakaas' al een goede basis leg voor kinderen om te leren kiezen. Ik ben best trots op wat ik allemaal bijdraag aan kinderen!"*

Opbrengsten voor de organisatie:

- door de integrale aanpak van de ZaaiGoed methode komt er een cultuurverandering op gang:
 - * er ontstaat een communicatiekader:
 - » er is een gemeenschappelijke taal aangeleerd die leidt tot meer begrip naar elkaar (open aanspreekcultuur);
 - » er is geleerd om bewust te zijn van de invloed van woorden.
 - * er wordt een bewuste houding aangeleerd:
 - » er wordt op een gelijkwaardige manier met elkaar omgegaan zowel in woord als in daad;
 - » positieve ervaringen leiden tot een grotere intrinsieke motivatie en sociaal gewenst gedrag;
 - » opgedane kennis en vaardigheden worden automatisch doorgegeven aan anderen, doordat het in de basisvaardigheden aanwezig is.
- de ZaaiGoed methode biedt een onderscheidende pedagogische visie.

Pedagogisch medewerker H.: *"ik heb ontdekt dat ZaaiGoed echt werkt. Ook bij mijzelf. Ik herkende dat ik ging stapelen en dan ineens boos werd. Doordat ik mij ervan bewust werd, leerde ik eerder iets uit te spreken, waardoor er minder conflicten kwamen op de werkvloer. Zelfs thuis met mijn partner gebruik ik nu ZaaiGoed."*

Opbrengsten voor de ouders:

Ouders worden betrokken bij de methode door introductiewerkshops en kunnen zelf een basistraining doen, zodat zij beter begrijpen waar hun kind mee thuis komt. Door de gemeenschappelijke taal vormt er zich een sterke driehoek rondom sociaal-emotionele veiligheid: kind, ouder en professional.

Ouders komen met mooie voorbeelden hoe hun kinderen thuis het ZaaiGoed toepassen. Zoals de tweejarige M. die tegen haar moeder roept (als moeder wat doelloos door het huis loopt): *"Focus, mama, Focus."* Of de bijna driejarige T. die tegen een mopperende papa roept, omdat het tillen van een bank niet zo goed lukt: *"Vraag hulp, papa!"*

Tess voor
Bewust Zijn

De ZaiGoed methode is opgebouwd uit vier pijlers

- **Bewust Zijn**
- **Bewust Legen**
- **Bewust Ontvangen**
- **Bewust Vullen**

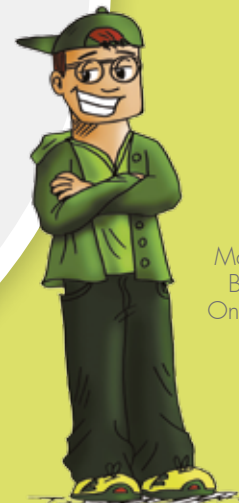
Mo voor
Bewust Legen

Kate voor
Bewust Vullen

Max voor
Bewust
Ontvangen

ZaiGoed: méér dan een methode

ZaiGoed wordt methodisch aangeboden, maar wordt uiteindelijk door elkaar in allerlei dagelijkse situaties gebruikt. Kinderen kunnen niet bepalen wat er op hun pad komt, wel hoe ze ermee omgaan. Het ZaiGoed leert hen dat.

De methode kent vier pijlers die door vier personages vertegenwoordigd worden:

- 1) Tess is van Bewust Zijn: kinderen worden zich er bewust van, van wie ze zijn;
- 2) Mo is van Bewust Legen: kinderen worden zich er bewust dat ze symbolisch een bak hebben waar alle ervaringen in komen en ze leren deze ook te legen;
- 3) Max is van Bewust Ontvangen: kinderen worden zich er bewust dat ze de wereld door een brillettje ontvangen en dat ze daar zelf invloed op hebben;
- 4) Kate is van Bewust Vullen: kinderen worden zich er bewust dat ze hun eigen bak positief kunnen vullen en daarmee bij kunnen dragen aan hun eigen kracht.

De kleine Tess, Mo, Max en Kate (zie de afbeelding op pagina 6) maken in de verhalen voor kinderen herkenbare situaties mee. Als de kinderen opgroeien kunnen zij zich blijven identificeren met de oudere variant van de multiculturele personages (zie boven).

IK naar WIJ model

De methode is erop gebaseerd dat het kind zichzelf goed leert kennen. Immers als je weet hoe het bij jezelf werkt, snap je beter hoe het bij de ander werkt. Het IK is dus belangrijk. Net zoals het WIJ dat is.

Het IK: de kinderen van nu ontwikkelen zich tot volwassenen die zichzelf goed kennen, weten wat ze willen en weten wat hun talenten zijn. Ze staan in hun kracht en durven te zijn wie ze zijn.

Het WIJ: de kinderen ontwikkelen zich tot volwassenen die zich bewust zijn van zichzelf in relatie tot de ander. Ze weten hoe ze zich als individu willen verhouden tot de wereld om hen heen en zijn in staat om goede relaties te ontwikkelen en te onderhouden.

Aan ieder personage zijn zeven ZaaiGoed gekoppeld. De eerste zes ZaaiGoed per pijler hebben betrekking op IK en het zevende heeft betrekking op WIJ.

De methode houdt ook rekening met verschillende leerstijlen die kinderen kunnen hebben. ZaaiGoed kun je dus horen door de woorden, zien door de gebaren, doen door de activiteiten.

Daarnaast heeft het lichaam in deze methode een belangrijke plaats. Kinderen leren de signalen van hun lichaam te vertalen.

ZaaiGoed

wat wordt er geleerd

Ken je filters	<ul style="list-style-type: none">er is geleerd wat filters zijn en hoe ze werken: hierdoor ontstaat er kennis over hoe je de wereld waarneemt.
Zorg voor jezelf	<ul style="list-style-type: none">Er is geleerd dat je goed voor je lichaam mag zorgen en dat dit (uiteindelijk) jouw eigen verantwoordelijkheid is. Er is tevens aandacht voor acceptatie van het eigen lichaam en dat iedereen anders is.
Maak ruimte voor anderen	<ul style="list-style-type: none">Er is geleerd om na te gaan of je met de ander omgaat zoals je zou willen dat ze met jou omgaat. Het inlevingsvermogen is daarmee vergroot.
Wees eerlijk	<ul style="list-style-type: none">Er is geleerd wat het betekent om eerlijk te zijn en jezelf uit te spreken.
Vraag hulp	<ul style="list-style-type: none">Er is geleerd dat je hulp mag vragen en van elkaars talenten gebruik mag maken.
Maak een keuze	<ul style="list-style-type: none">Er is geleerd dat het maken van een keuze bijdraagt aan wie je wilt zijn.
Wees verantwoordelijk	<ul style="list-style-type: none">Er is geleerd dat er verantwoordelijkheden zijn en dat je die ook zelf hebt
Zaai Goed bij anderen	<ul style="list-style-type: none">Er is geleerd dat je elkaar sterker maakt door complimenten te geven.

Waarom met deze methode aan de slag?

Wat maakt de ZaiGoed methode nu zo bijzonder? Hieronder zetten we de Pre's op een rij.

Preventie (vanaf de geboorte)

De methode wordt preventief ingezet. Kinderen worden gevormd door wat zij meemaken. Door al vanaf de geboorte bewust met de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen bezig te zijn, versterk je hen in hun basis. Met deze preventieve inslag onderscheidt de methode zich nadrukkelijk van andere interventies. Die komen vaak pas in beeld als de problemen er al zijn.

Praktisch toepasbare kennis

De methode sluit aan bij belangrijke wetenschappelijke inzichten ten aanzien van ons gedrag (en dus ook ons opvoedgedrag!). Het ZaiGoed is theoretisch onderbouwd op basis van sociaal wetenschappelijk onderzoek. Door deze kennis heel praktisch toepasbaar te maken slaat de unieke samenhang van de ZaiGoed methode een brug tussen wetenschap en praktijk. Door meer kennis komt er meer begrip en bewustzijn, daardoor ga je ook anders doen.

Perspectief

De Zaaigoed methode gaat uit van een ander perspectief dan de meeste interventies. Het is een methode waarbij het niet gaat over goed of fout. Het belang is bewust worden van hoe processen verlopen bij jezelf en bij het kind. Opvoeden gaat iets worden dat je bewust kan gaan inzetten in plaats van dat het iets is wat je overkomt. Daarnaast gaat de methode uit van gelijkwaardigheid tussen kind en volwassenen.

Positieve boodschappen

De methode zet in op de positieve psychologie en is er dus op gericht om positieve boodschappen als basis bij kinderen neer te leggen. Een positieve grondslag werkt op meerdere gebieden in het leven van een kind door.

Persoonlijke groei bij alle gebruikers

De Zaaigoed methode is niet alleen gericht op het kind, maar draagt ook bij de opvoeder bij aan persoonlijke groei. Door bewustwording van de ontwikkelingsprocessen zullen ook de volwassenen zien wat hen heeft gevormd en hoe zij zich hebben ontwikkeld. Het Zaaigoed werkt zelfs door naar degene die er niet direct mee in aanraking zijn gekomen. Als ze zien en horen dat het Zaaigoed herhaaldelijk gebruikt wordt, gaan zij dit ongemerkt overnemen.

Participerende integrale aanpak

De Zaaigoed methode is gericht op zowel het kind als op de volwassene die ofwel thuis ofwel professioneel met het kind omgaat. Deze integrale aanpak zorgt voor een gemeenschappelijke taal, waardoor er een sterke driehoek ontstaat waarin het kind zelf deelneemt. De interventies zijn geïntegreerd in de dagelijkse bezigheden en vormen zo een onderdeel van de cultuur in plaats van een aparte, losstaande methode. De Zaaigoed methode is integraal te gebruiken voor de gehele ontwikkelingslijn van 0 tot en met 12 jaar.

Permanente

De methode heeft een duurzame effect in zich. Boodschappen die gezaaid zijn, zullen door de kinderen meegedragen worden waar ze ook zijn en ingezet worden wanneer dat nodig is. Ook is het duurzaam inzetbaar, doordat er trainingen in verschillende verdiepingsniveau's te volgen zijn. Hiermee wordt voorkomen dat het geleerde wegzakt en het "los zand" wordt. In de hulpmaterialen zoals de Digtuin: een digitale databank, komt het borgingproces ook terug.

Aan de slag met elkaar

Als je als team aan de slag wil met ZaaiGoed volg je een twee-jarig traject.

Eerste jaar:

- alle medewerkers krijgen een introductieworkshop en een basistraining van vier dagdelen;
- de organisatie werft intern ZaaiGoed coaches. Zij leren de methode in de organisatie te borgen en te monitoren;
- de kinderen doen met behulp van de verschillende materialen, activiteiten, verhaaltjes en liedjes spelenderwijs mee in de implementatie van de ZaaiGoed methode;
- het management kan een aparte training volgen;
- ouders worden uitgenodigd om een introductieworkshop bij te wonen en kunnen op eigen initiatief een basistraining volgen;
- trainers zullen door werkbezoeken meekijken naar de implementatie in de praktijk;
- daarnaast is er de beschikking over verschillende materialen zoals Digituin dat zowel een naslagfunctie als een borgingselement kent;
- tijdens de evaluatiebijeenkomst worden de "puntjes op de i" gezet.

Tweede jaar:

- medewerkers krijgen zowel een opfrissing als een verdieping van de ZaaiGoed methode;
- ook op management niveau is er een verdiepingstraining;
- interne ZaaiGoed coaches worden opgeleid zodat zij introductieavonden voor ouders kunnen organiseren;
- tevens leren zij door middel van een "Kijkwijzer" hun collega's begeleiden.

Geïnspireerd? Maak een afspraak met ons en wij geven je tijdens een gesprek meer uitleg en documentatie over: de inhoud van de methode en de lessen, resultaten, theoretische onderbouwing, trainingen, materialen en het implementatietraject.

“De ZaaiGoed methode heeft mij veel bewuster gemaakt over de kinderen, maar gek genoeg misschien nog wel meer over mij!”

Essisme BV info@essisme.nl
www.essisme.nl

 facebook.com/essisme